

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” กับระบบปริชาณของผู้พูด
ภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ : การทดสอบสมมติฐานภาษาสัมพัทธ์

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SEMANTIC SYSTEM OF “CUTTING TERMS” AND
THE COGNITION OF THAI SPEAKERS AND NORTHERN SGAW KAREN SPEAKERS:
A TEST OF LINGUISTIC RELATIVITY HYPOTHESIS

ฉัตรชนก จันทรัมย์¹ และอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์²
Chatchanok Chanyeam and Amara Prasithrathsint

¹หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร

²อาจารย์คณะอักษรศาสตร์ สาขาวิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร

E-mail: chatchanok.chanyeam@gmail.com

บทคัดย่อ

สมมติฐานภาษาสัมพัทธ์เกี่ยวข้องกับอิทธิพลของภาษาที่มีต่อความคิดหรือปริชาณ แนวคิดหลักคือ ภาษาที่แตกต่างกันส่งผลให้ความคิดของผู้ใช้ภาษาแตกต่างกัน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับปริชาณของระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ ซึ่งพบว่า ระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือจำแนกคำกริยาตามการลงน้ำหนัก ขณะที่ภาษาไทยไม่ได้จำแนกคำกริยาในลักษณะนั้น ผู้วิจัยนำข้อมูลทางภาษาดังกล่าวมาสร้างเครื่องมือในการทดสอบพฤติกรรมทางปริชาณด้านความใส่ใจและการจำแนกประเภทโดยเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ 15 คนและผู้พูดภาษาไทย 15 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละและการวิเคราะห์ความแปรปรวน ผลการวิจัยพบว่า ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือใส่ใจและจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้พูดภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องตามรูปแบบของภาษา ดังนั้น ผลการทดลองสอดคล้องกับสมมติฐานภาษาสัมพัทธ์

คำสำคัญ

ภาษาสัมพัทธ์ ระบบความหมาย กลุ่มคำกริยา “ตัด”

ABSTRACT

The linguistic relativity hypothesis concerns the influence of language on thought or cognition. The concept of this hypothesis is that different languages can affect to speakers' thought. The objective of this research is to test the relationship between language and cognition of the semantic system of “Cutting Terms” of Thai

speakers and northern Sgaw Karen speakers. It found that the semantic system of “Cutting Terms” in northern Sgaw Karen classifies these terms based on the weight more than Thai. Cognitive experiments of attention and categorization were conducted on 15 northern Sgaw Karen speakers and 15 Thai speakers. Statistics used for data analysis were percentage and analysis of variance. The result of the cognitive experiments revealed that northern Sgaw Karen paid more attention to and classified the objects based on the weight more than Thai speakers corresponding to the pattern of language. The results support the linguistic relativity hypothesis.

Keywords

Linguistic relativity, Semantic system, Cutting terms

ความสำคัญของปัญหา

ภาษากับความคิดเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกัน Humbolt (1988) กล่าวว่า ภาษาและความคิดหรือปริชาน (Cognition) เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกันจนแทบเป็นสิ่งเดียวกัน ภาษาเป็นตัวสร้างความคิด เนื่องจากกิจกรรมทางปัญญาใด ๆ ที่เกิดขึ้นจะไร้ความหมายหากไม่สามารถสื่อโน้ตออกมาได้ ต่อมา Sapir (1921) ได้ประกาศแนวคิดเรื่องภาษาเป็นตัวกำหนดความคิด ซึ่งมองว่า ภาษาเป็นตัวกำหนดความคิดของผู้ใช้ภาษา ผู้ใช้ภาษาไม่มีอิสระในการคิดและการมองโลก เนื่องจากภาษากำหนดความคิดและการมองโลกทั้งหมด แนวคิดนี้ได้เป็นที่รู้จักในชื่อว่า สมมติฐานภาษากำหนดความคิด (Linguistic Determinism Hypothesis) แนวคิดนี้ได้ถูกส่งต่อให้ Whorf (1956) ลูกศิษย์ของชาเพียร์ แดวอร์ฟได้มองรายละเอียดที่ลึกกว่าชาเพียร์ คือนอกจากมองว่าภาษาที่แตกต่างกันทำให้ความคิดของผู้ใช้ภาษาต่างกัน ความแตกต่างของความคิดจะมากขึ้นอยู่กับความแตกต่างทางภาษาที่คน ๆ นั้นพูด กล่าวคือ ถ้าผู้พูดภาษาที่แตกต่างกันมาก ย่อมเกิดความคิดที่แตกต่างกันมาก แต่ถ้าผู้พูดภาษาที่แตกต่างกันน้อย ย่อมเกิดความคิดที่แตกต่างกันน้อย แนวคิดนี้เป็นที่รู้จักในชื่อว่า สมมติฐานภาษาสัมพัทธ์ (Linguistic Relativity Hypothesis)

เนื่องจากความคิดหรือระบบปริชานเป็นนามธรรม ดังนั้นเราจึงไม่สามารถเข้าถึงระบบปริชานได้โดยตรง แต่สามารถเข้าถึงผ่านพฤติกรรมทางปริชานได้ Lucy (1992) กล่าวว่าพฤติกรรมทางปริชานที่สามารถตรวจสอบได้มีหลายประเภท เช่น ความใส่ใจ การจำแนกประเภท ความจำ เป็นต้น

แนวคิดสมมติฐานภาษาสัมพัทธ์ได้กลายเป็นที่นิยมของผู้ที่ต้องการทดสอบว่าภาษามีอิทธิพลต่อความคิดหรือไม่ในประเด็นทางไวยากรณ์ต่าง ๆ แต่มีงานวิจัยน้อยมากที่ศึกษาประเด็นทางไวยากรณ์เรื่องระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา ผู้วิจัยได้พบว่าระบบความหมายของแต่ละระบบคำกริยาก็มีความแตกต่างกันผ่านภาษาและวัฒนธรรม บางภาษาอาจมีระบบความหมายแบบหนึ่งซึ่งไม่ปรากฏในอีกภาษาหนึ่งก็ได้ คำแต่ละคำในแต่ละภาษาไม่สามารถแทนที่กันได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษามีการรับรู้เกี่ยวกับสิ่งรอบตัวหรือโลกแห่งความเป็นจริง (Real World) ที่แตกต่างกัน เช่น Choi and Bowerman (1991) ได้ศึกษากลุ่มคำกริยาเกี่ยวกับพื้นที่ (Spatial Terms) ของผู้พูดภาษาอังกฤษและผู้พูดภาษาเกาหลี ชูติชล เอมดิษฐ์ (2551) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

ระบบความหมายของคำกริยา “ตี” กับระบบปริธานของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาเขมร
อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ (2552) ได้ศึกษาระบบความหมายของคำกริยาเช่นกัน โดยได้ศึกษา
ความสัมพันธ์ระหว่างคำกริยา “ใส่” กับระบบปริธานของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น

การวิเคราะห์ระบบความหมายนั้นส่วนใหญ่จะใช้วิธีการวิเคราะห์องค์ประกอบทาง
ความหมาย (Componential Analysis) ตามวิธีการที่ Nida (1979) ได้นำเสนอไว้ โดยแนวคิดหลัก
คือ คำแต่ละคำสามารถแยกออกเป็นองค์ประกอบทางความหมายได้ โดยเริ่มต้นจากการวิเคราะห์หา
มิติแห่งความแตกต่าง (Dimension of Contrast) เพื่อพิจารณาว่าแต่ละคำแตกต่างในมิติใดบ้าง
จากนั้นก็กำหนดอรรถลักษณะทางความหมาย (Semantic Feature) ในแต่ละมิติ การวิเคราะห์
องค์ประกอบทางความหมายจะทำให้เราทราบถึงความแตกต่างทางการมองโลกของผู้ใช้ภาษา

จากงานต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าระบบความหมายของกลุ่มคำกริยาเป็นประเด็นทางไวยากรณ์
ที่น่าสนใจ ซึ่งผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับระบบความหมายของคำกริยา “ตัด” ในภาษากะเหรี่ยงสะกอ
เหนือเนื่องจากพบว่าระบบความหมายของคำกริยา “ตัด” ในภาษานี้มีระบบที่ซับซ้อนและมีมิติแห่ง
ความแตกต่างที่น่าสนใจเมื่อเปรียบเทียบกับภาษาไทย คือคำแต่ละคำของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ใน
ภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีการจำแนกตามมิติเครื่องมือที่ใช้ตัดและมิติการลงน้ำหนัก ขณะที่
ภาษาไทยไม่ได้มีการจำแนกคำกริยาตามมิติดังกล่าว

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทดสอบว่าภาษามีอิทธิพลต่อความคิดของผู้ใช้ภาษาโดยเลือกทดสอบ
พฤติกรรมทางปริธานด้านมิติการลงน้ำหนัก โดยพบว่า ภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีการจำแนก
คำกริยา “ตัด” ตามมิติแห่งความแตกต่าง (Dimension of Contrast) ด้านการลงน้ำหนักขณะตัด
ประกอบด้วย 4 อรรถลักษณะ (Semantic Feature) คือ [ลงน้ำหนักน้อย] [ลงน้ำหนักปานกลาง] [ลง
น้ำหนักค่อนข้างมาก] และ [ลงน้ำหนักมาก] ขณะที่ภาษาไทยไม่ได้มีการจำแนกไปในลักษณะนั้น และ
เนื่องจากระบบปริธานเป็นนามธรรม ไม่ได้สามารถเข้าถึงได้โดยตรง ดังนั้นจึงทดสอบผ่านพฤติกรรม
ทางปริธานที่สามารถตรวจสอบได้คือ การจำแนกประเภทและความใส่ใจ สมมติฐานของงานวิจัยนี้คือ
หากผลจากการวิเคราะห์ภาษาที่แสดงให้เห็นว่าภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีการจำแนกระบบ
ความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ตามการลงน้ำหนักสอดคล้องกับพฤติกรรมทางปริธานของผู้ใช้
ภาษาที่ใส่ใจและจำแนกประเภทตามมิติการลงน้ำหนักก็จะถือว่าสนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมผัส
นั่นคือ ภาษามีอิทธิพลต่อความคิด

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษาไทยกับภาษา
กะเหรี่ยงสะกอเหนือตามเกณฑ์การลงน้ำหนักและพฤติกรรมทางปริธานด้านความใส่ใจและการ
จำแนกประเภทของผู้พูดทั้งสองภาษาเป็นไปตามสมมติฐานภาษาสัมผัสหรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางปริธานด้านความใส่ใจและการจำแนกประเภทตามเกณฑ์
การลงน้ำหนักของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือที่เกี่ยวกับระบบความหมายของ
กลุ่มคำกริยา “ตัด” ในทั้งสองภาษา

สมมติฐาน

ระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษาไทยและภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือที่แตกต่างกันตามมิติการลงน้ำหนักสอดคล้องกับความแตกต่างทางพฤติกรรมด้านความใส่ใจและการจำแนกประเภทของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ แสดงว่าผู้พูดภาษาที่แตกต่างกันมีความคิดที่แตกต่างกัน ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมผัส

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือจำนวน 15 คนและผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่จำนวน 15 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือเป็นภาษาแม่ที่อาศัยอยู่ที่หมู่บ้านแม่แฮเหนือ ตำบลแม่เงา อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหมู่บ้านกะเหรี่ยงสะกอเหนือที่ยังคงใช้ภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือในชีวิตประจำวันตลอดเวลาและไม่เคยย้ายถิ่นฐาน จำนวน 15 คนและผู้พูดภาษาไทยเป็นภาษาแม่ที่ศึกษาอยู่ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน จำนวน 15 คน ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการบอกต่อ (Snowballing Sampling) เมื่อผู้วิจัยเริ่มเก็บข้อมูลจากคนในกลุ่มนี้ ผู้วิจัยได้ขอให้แนะนำคนอื่น ๆ ต่อไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวนตามที่ต้องการ

เครื่องมือใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือทดสอบพฤติกรรมทางปริชานมี 2 การทดลอง ดังนี้

การทดลองที่ 1 : การทดสอบพฤติกรรมทางปริชานด้านการจำแนกประเภท

ชุดการทดลองประกอบด้วยวัตถุ 3 ชิ้น ประกอบด้วยชุดที่ทดสอบจริง 7 ชุดซึ่งทดสอบการจำแนกประเภทตามเกณฑ์การลงน้ำหนักรู้ผ่านน้ำหนัที่แตกต่างกันของวัตถุ ส่วนเกณฑ์ตัวหลอกคือสีและขนาดรูปร่างของวัตถุ

การทดลองที่ 2 : การทดสอบพฤติกรรมทางปริชานด้านความใส่ใจ

ชุดการทดลองประกอบด้วยวัตถุ 2 ชิ้น ประกอบด้วยชุดที่ทดสอบจริง 7 ชุดซึ่งทดสอบความใส่ใจตามเกณฑ์การลงน้ำหนักรู้ผ่านน้ำหนัที่แตกต่างกันของวัตถุ ส่วนเกณฑ์ตัวหลอกคือสีและขนาดรูปร่างของวัตถุ

แต่ละการทดลองประกอบด้วยเครื่องมือทั้งหมด 12 ชุด ประกอบด้วยชุดที่ทดสอบจริง 7 ชุด ส่วนที่เหลือเป็นชุดตัวลวง 5 ชุดซึ่งไม่นำมาคิดคะแนน แต่มีขึ้นเพื่อให้ผู้ได้รับการทดลองทราบได้ว่ากำลังถูกทดสอบเรื่องอะไรเท่านั้น

วิธีการดำเนินการทดลอง

การทดลองที่ 1 : การทดสอบพฤติกรรมทางปริชานด้านการจำแนกประเภท

ผู้วิจัยมอบวัตถุแก่ผู้ได้รับการทดลองทีละชิ้นแล้วให้วางไว้ ณ ตำแหน่งที่กำหนด จนครบ 3 ชิ้น จากนั้นก็ถามว่า “วัตถุชิ้นใดต่างจากพวก” คำว่า “พวก” หมายถึง กลุ่ม ดังนั้นหากผู้ได้รับการทดลองเลือกวัตถุชิ้นใด แสดงว่าผู้ได้รับการทดลองคิดว่าวัตถุชิ้นนั้นไม่สามารถจัดประเภทร่วมกับวัตถุอีกสองชิ้นที่เหลือได้ จากนั้นผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยตนเองจนครบทั้ง 12 ชุด เช่น

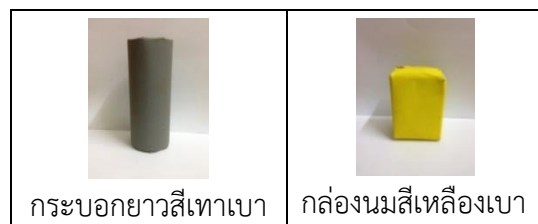

ภาพที่ 1 ตัวอย่างเครื่องมือทดสอบพฤติกรรมทางปริชาณด้านการจำแนกน้ำหนัก

จากภาพที่ 1 ตามข้อมูลภาษาที่ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ตามการลงน้ำหนัก ซึ่งตามสมมติฐานผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือน่าจะเลือกกระบอกสีฟ้าหนักกว่าเป็นวัตถุที่แตกต่างจากวัตถุอีก 2 ชิ้นที่เหลือ เนื่องจากวัตถุนั้นมีน้ำหนักที่หนัก ซึ่งแตกต่างจากวัตถุอื่น ๆ ที่เป็นวัตถุเบาและมีน้ำหนักในปริมาณที่เท่ากัน ขณะที่ผู้พูดภาษาไทยที่ไม่มีการจำแนกระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ตามเกณฑ์การลงน้ำหนัก ดังนั้น ผู้พูดภาษาไทยก็น่าจะเลือกกระบอกสีส้มเบาซึ่งเลือกตามเกณฑ์ทางสี เนื่องจากวัตถุชิ้นนี้มีสีที่แตกต่างจากวัตถุอื่น ๆ

การทดลองที่ 2 : การทดสอบพฤติกรรมทางปริชาณด้านความใส่ใจ

ผู้วิจัยมอบวัตถุแก่ผู้ได้รับการทดลองทีละชิ้น แล้วให้วาง ณ จุดที่กำหนดจนครบ 2 ชิ้น จากนั้นก็จะถามว่า “วัตถุสองชิ้นนี้เหมือนกันหรือไม่” ซึ่งถ้าผู้ได้รับการทดลองตอบว่าเหมือน แสดงว่าผู้ได้รับการทดลองมีความใส่ใจตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แต่ถ้าผู้ได้รับการทดลองตอบว่า ต่าง แสดงว่าผู้ได้รับการทดลองไม่ใส่ใจตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นผู้วิจัยบันทึกข้อมูลด้วยตนเองตามแบบบันทึกข้อมูลและทำการทดลองในลักษณะเช่นนี้จนครบ 12 ชุด เช่น

ภาพที่ 2 ตัวอย่างเครื่องมือทดสอบพฤติกรรมทางปริชาณด้านความใสen้ำหนัก

จากภาพที่ 2 ตามข้อมูลภาษาที่ผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ตามการลงน้ำหนัก ซึ่งตามสมมติฐานผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือน่าจะตอบว่า “ทั้งสองชิ้นเหมือนกัน” เนื่องจากมีน้ำหนักที่เท่ากันทั้ง 2 ชิ้น โดยไม่คำนึงถึงสีหรือขนาดรูปร่างของวัตถุที่ต่างกัน ขณะที่ผู้พูดภาษาไทยที่ไม่มีการจำแนกระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ตามเกณฑ์น้ำหนัก ดังนั้นก็น่าจะตอบว่า “ต่าง” เนื่องจากวัตถุ 2 ชิ้นนี้มีความแตกต่างทั้งในด้านของขนาดรูปร่างและสี

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

หากผู้ได้รับการทดลองจำแนกหรือใส่ใจวัตถุตามเกณฑ์น้ำหนัก ผู้ได้รับการทดลองจะได้คะแนน 2 คะแนน หากตอบตามเกณฑ์อื่น ๆ จะได้ 1 คะแนน ดังนั้นแต่ละการทดลองมีคะแนนเต็ม 14 คะแนน ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ การคิดร้อยละจากคะแนนที่ได้จากผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือโดยรวมในแต่ละกลุ่มผู้ได้รับการทดลองและการคิดร้อยละจากผู้ได้รับการทดลองทั้งสองกลุ่มรายบุคคล จากนั้นนำคะแนนร้อยละจากผู้ได้รับการทดลองทั้งสองกลุ่มรายบุคคลมาวิเคราะห์ความแปรปรวนหรือ ANOVA ในระดับความเชื่อมั่น $p = 0.05$ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” กับระบบปริخانที่แสดงผ่านพฤติกรรมกำแนกประเภทและความใส่ใจว่าสนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมพัทธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่

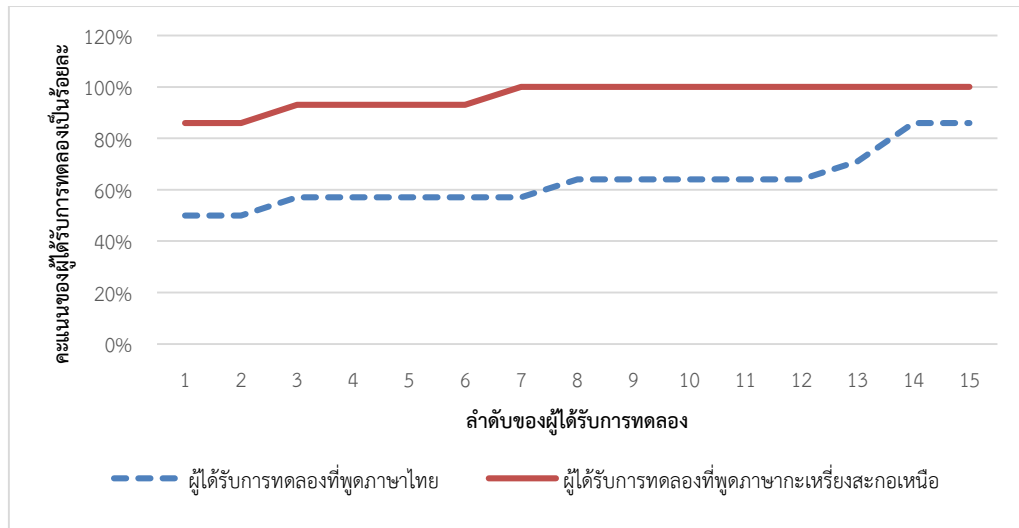
ผลการวิจัย

การทดลองที่ 1 การทดสอบพฤติกรรมทางปริخانด้านการจำแนกประเภทปรากฏผล การทดลองดังนี้

ตารางที่ 1 ภาพรวมค่าการจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนัก

ผู้ได้รับการทดลอง \ พฤติกรรมทางปริخان	การจำแนกประเภท	
	ผลรวม	ร้อยละ
ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทย	133	63.33
ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ	202	96.19
ความแตกต่าง	69	32.86

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือแสดงผลการจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยและเมื่อจำแนกเป็นรายบุคคลแสดงผลดังนี้

ภาพที่ 3 กราฟแสดงค่าการจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักของผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยและผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ

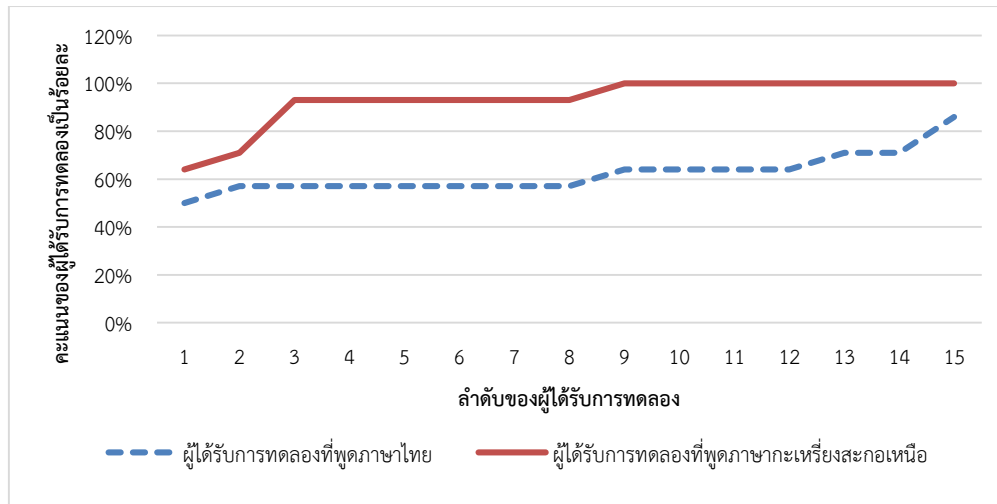
จากภาพที่ 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้พูดภาษาไทยอย่างชัดเจน สังเกตได้จากระยะห่างระหว่างเส้นกราฟทั้งสองเส้นมีค่อนข้างกว้างและแยกออกจากกันชัดเจน เส้นกราฟของผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยเกาะกลุ่มอยู่ใน 2 ช่วงคือช่วงระดับร้อยละ 57 และ 64 ขณะที่เส้นกราฟของผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือเกาะกลุ่มใหญ่อยู่ที่ร้อยละ 100 แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ เมื่อนำคะแนนของทั้ง 2 กลุ่มไปทดสอบทางสถิติ ANOVA ปรากฏค่าทางสถิติคือ $p = 0.00$ แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือจำแนกประเภทตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดลองที่ 2 การทดสอบพฤติกรรมทางปรีชาด้านความใส่ใจปรากฏผลการทดลองดังนี้

ตารางที่ 2 ภาพรวมค่าความใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนัก

ผู้ได้รับการทดลอง \ พฤติกรรมทางปรีชา	ความใส่ใจ	
	ผลรวม	ร้อยละ
ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทย	131	62.38
ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ	195	92.85
ความแตกต่าง	64	30.47

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ แสดงผลความใส่ใจตามเกณฑ์การลงน้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยและเมื่อจำแนกเป็นรายบุคคลแสดงผลดังนี้

ภาพที่ 4 กราฟแสดงค่าความใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือ

จากภาพที่ 4 แสดงให้เห็นว่าแม้ช่วงแรกคือคะแนนของผู้ได้รับการทดลองคนที่ 1 และ 2 เส้นกราฟทั้งสองเส้นอยู่ใกล้กัน แต่หลังจากนั้นก็เบนออกจากกันเรื่อย ๆ โดยที่ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยมีช่วงคะแนนที่เกาะกลุ่มใหญ่อยู่ที่ย้อยละ 57 และ 64 ขณะที่ผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีช่วงคะแนนที่เกาะกลุ่มใหญ่ 2 ช่วงอยู่ที่ร้อยละ 92 และร้อยละ 100 นอกจากนี้เส้นกราฟไม่แนบสนิทกันและระยะห่างระหว่างกราฟยังมีความกว้างอย่างเห็นได้ชัด แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยอย่างเห็นได้ชัด ต่อมา เมื่อนำผลคะแนนที่ได้ไปทดสอบทางสถิติ ANOVA ปรากฏค่าทางสถิติคือ $p = 0.00$ จึงแสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือมีพฤติกรรมทางปริชานการจำแนกประเภทและใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักซึ่งแยกความแตกต่างของวัตถุตามน้ำหนักมากกว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งก็สอดคล้องกับระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษากะเหรี่ยงสะกอเหนือที่มีการแยกความแตกต่างตามการลงน้ำหนักโดยมีการใช้คำที่แตกต่างกันตามการลงน้ำหนักแบบต่าง ๆ คือ ลงน้ำหนักน้อย ลงน้ำหนักปานกลาง ลงน้ำหนักค่อนข้างมากและลงน้ำหนักมาก ขณะที่ระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษาไทยไม่มีการจำแนกตามเกณฑ์นี้ จากที่กล่าวมาก็แสดงให้เห็นว่าภาษาที่แตกต่างกันส่งผลให้ความคิดหรือระบบปริชานของผู้ใช้ภาษาแตกต่างกัน ดังนั้น งานชิ้นนี้จึงสนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมพัทธ์

อภิปรายผล

จากงานวิจัย ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ประการที่หนึ่ง ภาวะสองภาษาหรือความรู้ภาษาที่สองน่าจะมีผลต่อระบบปรีชาของผู้พูด ในกรณีผู้พูดภาษากระเหรี่ยงก็มีหลักฐานว่าน่าจะเป็นเช่นนั้น กล่าวคือผู้พูดภาษากระเหรี่ยงที่รู้ภาษาไทยด้วย พบว่ามีพฤติกรรมทางปรีชาในการทดลองต่างจากผู้พูดภาษากระเหรี่ยงที่ไม่รู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้ทดลองเก็บข้อมูลจากผู้พูดภาษากระเหรี่ยงสะกอเหนือสองคนที่เกิดและเติบโตในหมู่บ้านแม่แฮเหนือ แต่ต้องย้ายถิ่นฐานไปศึกษาต่อที่สถานศึกษาในตัวเมืองของจังหวัดเชียงใหม่ จึงต้องเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อใช้สื่อสารบ่อยครั้ง คนที่หนึ่งย้ายถิ่นฐานเพื่อศึกษาต่อที่โรงเรียนและมหาวิทยาลัยในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่หลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ส่วนคนที่สองหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ก็ย้ายถิ่นฐานเพื่อศึกษาต่อมหาวิทยาลัยในตัวเมืองจังหวัดเชียงใหม่เช่นกัน เมื่อทั้งสองคนจบการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็กลับเข้ามาอาศัยในหมู่บ้านแม่แฮเหนือทันที ผู้วิจัยพบว่า ชาวกระเหรี่ยงสะกอเหนือทั้งสองคนนี้มีพฤติกรรมทางปรีชาทั้งด้านการจำแนกประเภทและความใส่ใจคล้ายคลึงกับผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษาไทย แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยส่งผลต่อพฤติกรรมทางปรีชาของผู้พูดภาษากระเหรี่ยง สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิซล เอมดิษฐ์ (2551) ซึ่งพบว่า ชาวขมุที่รู้ภาษาไทยมีพฤติกรรมทางปรีชาต่างจากคนขมุที่ไม่รู้ภาษาไทย หากมีคนขมุที่พูดภาษาไทยได้มากขึ้น ก็จะปรากฏแนวโน้มว่าภาษาขมุจะมีการแปรและเปลี่ยนแปลงไปมากกว่าเดิม

ประการที่สอง ผลการทดลองทำให้เห็นว่าน้ำหนักรมีความเด่นชัดต่อระบบปรีชาของชาวกระเหรี่ยงสะกอเหนืออย่างมาก ดังหลักฐานที่ว่าผู้ได้รับการทดลองที่พูดภาษานี้มีพฤติกรรมทางปรีชาด้านการจำแนกประเภทและความใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักด้วยความถี่ที่สูงมาก ซึ่งสอดคล้องกับระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตัด” ในภาษากระเหรี่ยงสะกอเหนือที่มีการแยกความแตกต่างตามการลงน้ำหนักโดยมีการใช้คำที่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของชุดิซล เอมดิษฐ์ (2551) ที่ได้ทดสอบพฤติกรรมปรีชาด้านการจำแนกประเภทและความใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักของผู้พูดภาษาขมุและผู้พูดภาษาไทย ผลการวิจัยก็ปรากฏว่าผู้พูดภาษาขมุมีพฤติกรรมทางปรีชาด้านการจำแนกประเภทและความใส่ใจตามเกณฑ์น้ำหนักมากกว่าคนไทยอย่างเด่นชัด ซึ่งสอดคล้องกับระบบความหมายของกลุ่มคำกริยา “ตี” ในภาษาขมุที่มีการแยกความแตกต่างของคำตามการลงน้ำหนักเช่นกัน

ประการสุดท้าย ผลการทดลองในงานวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมผัสและสอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ จำนวนมาก เช่น งานวิจัยของจรัลวิไล จรูญโรจน์, ม.ล. (2543) ที่ศึกษาประเภททางไวยากรณ์พจน์กับระบบปรีชาของผู้พูดภาษาอังกฤษและผู้พูดภาษาไทย งานวิจัยของชุดิซล เอมดิษฐ์ (2551) ที่ศึกษาระบบคำกริยา “ตี” กับระบบปรีชาของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาขมุ งานวิจัยของอนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ (2552) ที่ศึกษาระบบคำกริยา “ใส่” กับระบบปรีชาของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาญี่ปุ่น งานวิจัยของวรวิสา จันทรัฐ (2556) ที่ศึกษาระบบเกียรติดยศในภาษากับระบบปรีชาของผู้พูดภาษาไทย ภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งงานวิจัยที่กล่าวมาก็สนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมผัสเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ควรทำวิจัยต่อเนื่องในการทดสอบพฤติกรรมทางปริชานในมิติแห่งความแตกต่างอื่น ๆ ของกลุ่มคำกริยา “ตัด” เพื่อให้ผลการทดลองที่ได้สนับสนุนสมมติฐานภาษาสัมผัสมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

บทความนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจาก “ทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิต” บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

- จรัสวีไล จุญโรจน์, ม.ล. (2543). ความสัมพันธ์ระหว่างประเภททางไวยากรณ์ของคำนามกับระบบปริชานของผู้พูดภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ระดับดุขฎิบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชุดิชล เอมดิษฐ. (2551). ความสัมพันธ์ระหว่างระบบคำกริยา ‘ตี’ กับระบบปริชานของผู้พูดภาษาไทยและผู้พูดภาษาขมุ : การทดสอบสมมติฐานวอร์ฟ. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วริศรา จันทรฐ. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างระบบเกียรติยศในภาษากับระบบปริชานของผู้พูดภาษาญีปุ่น ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อนงค์นาฏ นุศาสตร์เลิศ. (2552). ความสัมพันธ์ระหว่างระบบคำกริยา ‘ใส่’ กับระบบปริชานของผู้พูดภาษาไทยและภาษาญีปุ่น : การทดสอบสมมติฐานวอร์ฟ. วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Choi, Soonja, and Melissa Bowerman. (1991). Learning to express motion events in Korean and English: The influence of language-specific lexicalization patterns. *Cognition* 41, 83–121.
- Humboldt, Wilhelm Von. (1988). *On Language: the Diversity of Human Language Structure and its Influence on the Mental Development of Mankind*. Translated by P.Health. Cambridge: Cambridge University Press.
- Lucy, John. (1992). *Grammatical Categories and Cognition: A Case Study of the Linguistic Relativity Hypothesis*. Glasgow: Cambridge University Press.
- Nida, Eugene. (1979). *Componential Analysis of Meaning: An Introduction to Semantic Structures*. The Hague: Mouton.
- Sapir, Edward. (1921). *Culture, Language and Personality*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Whorf, Benjamin Lee. (1956). *Language, Thought and Reality*. Cambridge: The M.I.T. Press.